

Hoko (鉾) - Korai japán lándzsák.

Kettős élű *Hoko* lándzsa.

A *Hoko* (鉾) ami szintén a (矛) karakterrel is íródott, egy régi típusú lándzsa, amelyet Japánban az ókortól kezdve egészen a 14. századig használtak, amikor a legismertebb *Yari*-t (槍) bevezették.

Ennek a korai lándzsának egy rövid cikket akartunk szentelni annak fontossága miatt, mivel Japánban szinte minden szálfegyver ennek a fegyvernek köszönheti eredetét.

A *Hoko* valószínűleg a korai kínai lándzsa kialakításának származéka volt, amelyet esetleg a *Yayoi*-korszakban (生時代時代) vezethettek be, bár a feltárt *Hoko* többségét *Kofun* temetkezési helyén belül találták meg.

Ezek a lándzsák kezdetben bronzból, később pedig, amikor Japánban a vaskor elkezdődött, vasból és acélból is készültek.

A különbségek a *Hoko* és a *Yari* között:

Most szólítsuk meg az "elefántot a szobában".

A japán nyelvet kissé nehéz lefordítani más nyelvekre, és ami még rosszabbá teszi a helyzetet, véleményünk szerint a japán fegyverterminológiában van egy lényeges hiba.

Az olyan dolgok megtalálása az interneten, mint a "*Hoko yari*", némi zavart okozhat, ezért ezek az egyes fegyverek főbb jellemzői;

A *Hoko* lényegében „ráhúzás” lándzsa, amelynek a fém feje van ráhúzva egy fanyélre.

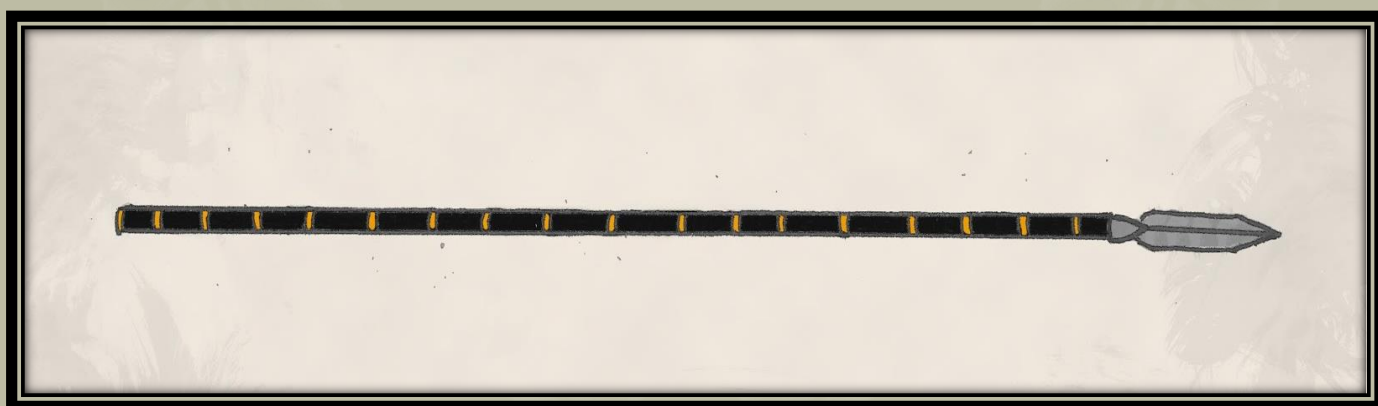
Az alkalmazott pengék egyenesek, laposak, kettősélűek vagy egyélűek voltak, néhány variációval, amelyeket a cikk tovább tárgyal. A pengehossz rövid volt, körülbelül 35 cm.

A markolat hossza a 2 és 4 méter között volt, a leghosszabb példát a későbbi időszakokban használták.

A *Hoko*-t a szamurájok kora előtt alkalmazták.

Ezenkívül a markolat lekerekített volt, vagy fémszalagokkal volt betekerve. Ez megerősítette a markolatot, amely gyakran fa és bambusz laminátumokból készült, de fő feladata az volt, hogy megakadályozza a felhasználó kezének megcsúszását.

A *Hoko*-t a korai évszázadok során egy kézben pajzzsal is használták.

A klasszikus kettős élű *Hoko* nyers vázlata.

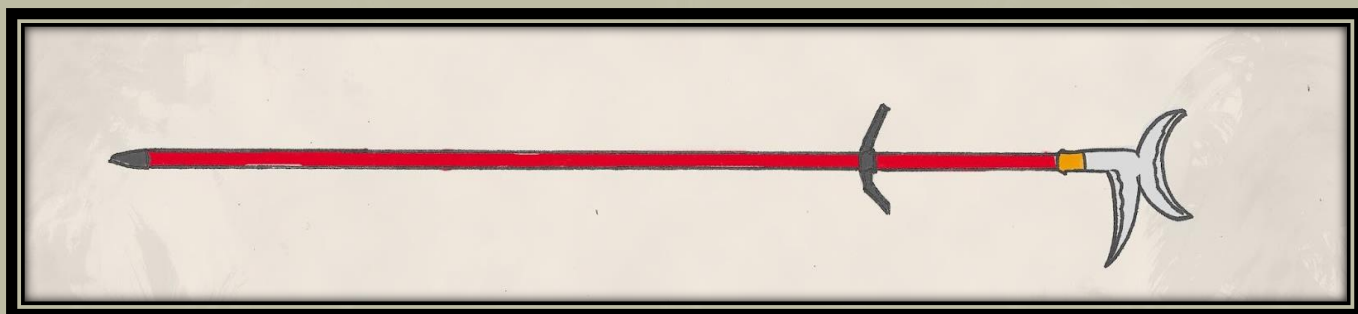
A *Yari* meghatározása sokkal bonyolultabb.

Míg a *Yari* közvetlen fordítása a modern angol nyelven a lándzsa, a kategória ennél sokkal szélesebb.

A terminológián belüli legtöbb problémát egy külön cikk tárgyalja, ám bár egy *Su-yari*-t mindenképpen lándzsának lehetne nevezni, ugyanez nem mondható el a *Kama-yari* vagy *Katakama-yari* egyes típusairól, amelyek eltérő jellemzőkkel és céllal rendelkeznek.

A *Yari* pengéknek több variációja van a *Hoko* pengékhez képest, és (általában) penge tuskéi vannak, amelyeket a markolatba helyeznek, amely sima és néha ovális, így a kezek a felületen csúszhattak.

Főleg két kézzel használták, és nemcsak tolásra, hanem a penge megfelelő geometriájára alkalmas volt, a vágáshoz vagy súlyos ütéshez is.

Egy *Tsuki-nari Yari* nyers vázlata *Hadome* keresztvédőkkel; bár ez határozottan nem lándzsa, mégis *Yari*-nak számít. Ez a példa rávilágít arra, hogy a "*Yari*" kifejezést hogyan kell "szálfegyverként" -ként fordítani, nem pedig "lándzsa"-ként.

A *Yari* a fogalom leegyszerűsítése érdekében egy "jól átgondolt szálfegyver" volt, amelyet a 14. században fejlesztettek ki, és a *Sengoku*-korszak lándzsás alakzatokban, valamint a 16. századi lovasok soraiban tömegesen használták.

A *Hoko* általában szólva egy lándzsa, ami a *Yari* közvetlen előfutára volt.

Részlet a „絹本 著色 聖徳太子絵伝”-ból, ahol pajzsok és dárdák láthatók.

A *Hoko* lándzsa használata és működése:

Tervezésük és formájuk miatt - amint azt korábban említettük - a *Hoko* főként toló fegyver volt. Könnyen használható kiképzetlen besorozott csapatok számára, és jól illeszkedik a szoros és szervezett alakzatokba, ezek voltak a *Ritsuryou* seregek két jellemző vonásai.

A samuráj-osztály térnyerésével és egy újfajta hadviseléssel azonban *Hoko* lándzsák nem voltak olyan hasznosak, mint korábban.

A *Heian* és *Kamakura* időszakban gyalogosan harcoló katonák gyakran a harcosok osztályába tartoztak, és nem csak egyszerűen besorozott gazdák voltak. Ezeket a harcosokat általában kiképezték, kis csoportokban harcoltak, és mind a lovas íjászokkal, mind más gyalogos katonákkal kellett megküzdeniük.

Azonban a korai samuráj harcosok nem rendelkeztek erőforrásokkal és létszámmal ahhoz, hogy szilárd és szervezett katonai alakzatokat létrehozni, és hogy képesek legyenek lándzsasort felállítani az ellenséges támadások ellen.

Ezzel a korláttal nagy hangsúlyt fektettek a csatatéren vívott kisebb csatározásokra.

Noha az egyszerű lándzsák képesek jól teljesíteni ebben a kontextusban, nem olyan jók, mint a többi szálfegyver, mint például a híres *Naginata* (薙刀), amely képes volt vágni, döfni, alkalmasabb több ellenség kezelésére egyszerre, és jobban teljesített a lovasság ellen.

Valójában a *Naginata* sokkal gyakoribb volt, mint a *Hoko* a késői *Heian* és *Kamakura* időszakban. Mégis vannak olyan források, amelyek a kora középkori Japán idején használt *Hoko*-t említik.

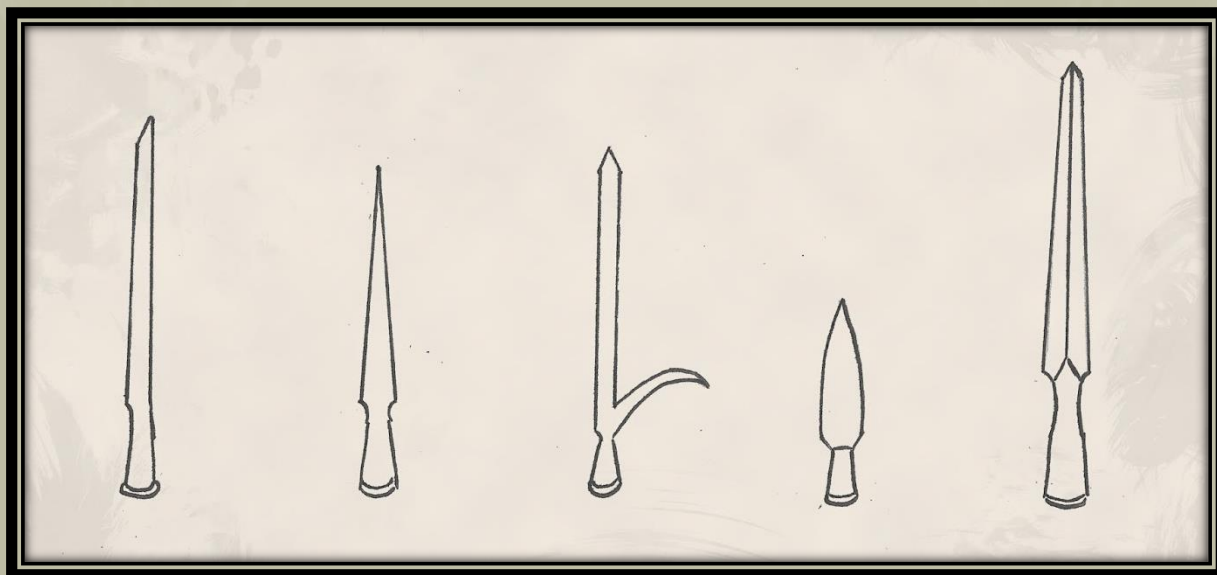

Egyélű rövid *Hoko*, más néven *Teboko*.

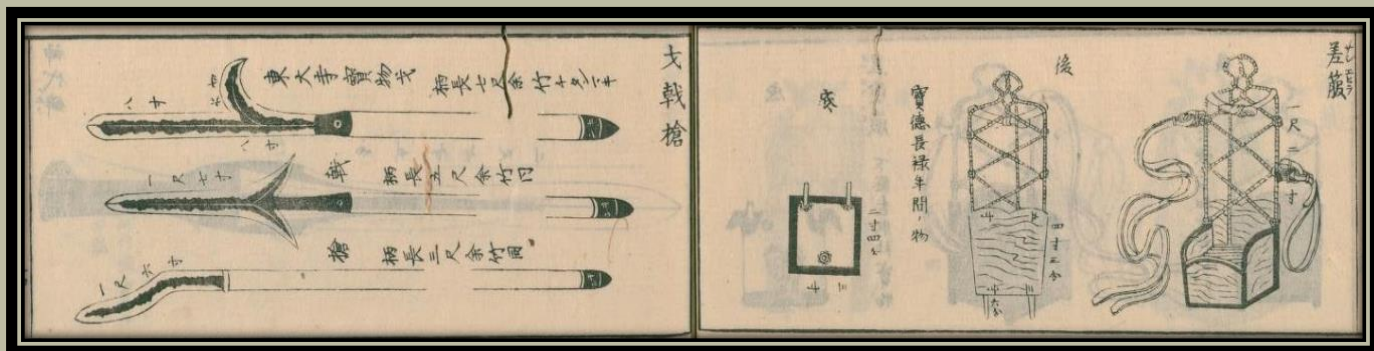
Két másik *Teboko*; a bal oldali egyfajta *Naginata*-nak tűnik, lehet, hogy "*Konaginata*", míg a jobb oldali inkább hasonlít a klasszikus alakú "*Kataba no Hoko*" -ra.

A pengék, amint azt korábban mondtuk, laposak, egyenesek, két- vagy egyélűek voltak, de néhányon alabárdszerű másodlagos penge derékszögben kiemelkedett a fő penge aljától, és visszahajolt a markolat felé. Ezekhez a pengékhez tartozó nevek: *Kataba no Hoko* (片刃の鉾), egyélű penge és *Ryoubu no Hoko* (両刃の鉾), kettős élű penge.

Általános *Hoko* penge tipológia.

Az előbbi gyakran hozzák összefüggésbe a *Teboko*-val (手鉾), amely lényegében "kézi lándzsát" jelent; valószínűleg ez volt a *Naginata* előfutára, tekintve, hogy gyakran a középkori források felváltva használták a kifejezést a *Konaginata* (小薙刀) szóval.

Baloldalon más típusú *Hoko* lándzsák láthatók.

Reméljük, hogy ez a cikk megmagyarázta, mi volt a *Hoko* és hogyan használták őket.